

## POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

**Název práce:** Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Soudní spolupráce v občanských věcech“

**Diplomandka:** Mgr. Veronika Příhodová

**Vedoucí práce:** PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

**Rozsah:** 97 stran + bibliografie a přílohy, celkem 110 stran

Bakalářská práce Veroniky Příhodové je založena na aplikovaném jazykovědném výzkumu odborné terminologie. Jejím cílem bylo vyexcerpovat odborné francouzské termíny zvoleného sémantického pole, analyzovat jejich gramatickou strukturu a ověřovat kvalitu jejich překladů do češtiny.

Pro svůj výzkum si autorka vybrala 25 evropských legislativních textů z oblasti „Soudní spolupráce v občanských věcech“ (kapitola rejstříku Eur-lex s kódem 19.20) o celkovém rozsahu cca 280 normostran ve francouzské i v české verzi (s. 16), což představuje paralelní korpus čítající cca 77.000 slov v české a 95.000 slov ve francouzské verzi.

V úvodní kapitole (s. 9-16) se diplomandka zaměřila na základní pojmy korpusové lingvistiky, zejm. na fenomén kolokability. Pro typologii kolokací vychází z prací Františka Čermáka. Teoretická východiska vhodně aplikuje na materiál ze svého korpusu, adekvátně vylučuje terminologické kolokace od ostatních typů.

Pro analytickou část práce našla diplomandka ve svém korpusu 10 klíčových termínů, k nimž dohledala 224 kolokací. To představuje pro bakalářskou práci velmi rozsáhlý vzorek. Výběr kolokací je proveden v zásadě adekvátně a ve vztahu k teoretickým východiskům práce. Analýzu morfosyntaktických struktur kolokací provedla diplomandka podle klasifikace M. Mathieu-Colase; mám k němu jen dílčí připomínky:

a) *tous les États membres de l'UE* (s. 23) – *tous* určeno chybně jako adverbium. Jednalo by se zde o terminologickou kolokaci?

b) Určení lexémů *Internet* (s. 29) a *Intranet* (s. 25) jako adjektivní složky kompozita je sporné. Podobně např. *membre* v *État membre*.

c) Kolokace (kompozitum) *ayant droit* (s. 26) je chybně určena jako N+N.

Analýza kvality překladů je provedena poměrně pečlivě, autorka hledá pro každý jednotlivý případ formální i obsahové argumenty zejm. ve slovnících, ale i v související legislativě. Kladně je třeba hodnotit, že v odůvodněných případech přihlíží i k anglické verzi dokumentů evropské legislativy. Přesto se v analýze objevuje tendence ke dvěma systematickým chybám, na které je třeba upozornit.

a) Diplomandka příliš spoléhá na překladové slovníky, které chápe téměř jako závaznou normu (viz s. 47). V důsledku toho hodnotí negativně některé korektní překlady termínů, jako např.:

- *autorité parentale* (s. 66) – kde překladatel použil adekvátní termín *rodičovská zodpovědnost* podle §31 zákona o rodině. Diplomandkou navrhovaná varianta *pravomoc otce nad dětmi* je autorský neologismus.

- *droit de visite* (s. 52) – kde kritizovaná verze *právo na styk s dítětem* opět respektuje českou terminologii zákona o rodině.

- *autorités de poursuite* (s. 47) – překladatel správně použil zavedený český termín *orgány činné v trestním řízení*. Třebaže samotné *poursuite* lze přeložit jako *stíhání*, jak navrhuje diplomandka, uvedenou kolokaci je nutno chápat jako celek, tj. ustálené spojení.
- *signification ou notification à personne* (s. 62) – je s ohledem na kontext „evropské hyperonymum“, termín vytvořený uměle a v daném předpisu definovaný. Hodnotit jej z hlediska terminologie České pošty není zcela adekvátní.


b) Diplomandka neidentifikovala některé standardní překladatelské postupy, příslušné překlady hodnotí jako chybné; např.:

- *procédure de notification* (s. 59) – místo *oznámení* navrhuje *oznamovací proces*
- *obligation de désintéressement* (s. 58) – místo *povinnost uspokojit věřitele* navrhuje pouze *povinnost uspokojit*, třebaže sloveso *uspokojit* má v češtině povinnou vazbu s předmětem.
- *obligations non contractuelles* (s. 52) překládáno jako *smluvní vztahy* místo navrhovaného *závazky*. Mezi oběma termíny (*vztah – závazek*) je vztah hyperonymie, v daném kontextu jsou synonymní.

Po formální stránce má předkládaná práce dobrou úroveň a splňuje všechny potřebné náležitosti. Ojedinele se v práci vyskytly jazykově problematické formulace (např. *slovníček na oblast; definice často vyskytovaných lingvistických pojmů* – s. 10), které by bylo vhodné odstranit.

#### **Závěr:**

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

  
.....  
PhDr. Jan Račinský, Ph.D.  
(vedoucí BP)

V Českém Krumlově, dne 3. června 2009